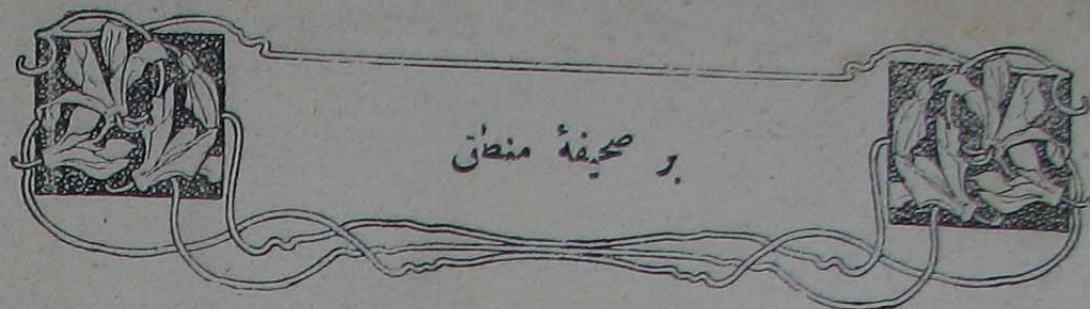

مندرجات

- ۱ - منطق موضوع و تقسیمی - منطق مطابق ۲۰ - فکر و اصطلاحات و وسعت و ادراک - تعریف و تقسیم ۳۰ - تصور قضیه - تصدیق - استدلال قیاس - قیاسات انواعی و کادائر قواعد - قیاسات حسن استعمالی و سوء استعمالی - راهنمای استدلالیهات انواعی .

۱

منطق موضوع و تقسیمی

علوم و تصنیف علوم بخشنده علمای تقسیم اولوندی . حالبوکه بو علمایر فصل تشکیلی ایتمش و ذکای بشر حقیقتنه وجهیه واصل اولمشدر ؟ ایسته بو مسائل مهمه - که حقیقه علم العلوم تعیریله توصیفه سزادر - منطق مطلقک زمین اساسینی تشکیلی ایدر .
بونلری حل ایتک یعنی حقیقتی تمامیه تعیین ایتک ایچون لازمکن شرائط ایکی قسمدن مرکبدر :
برنجیدی موقع تعیینه وضع اولنان مواددن صرف نظرله بالذات ذکای بشرک طبایع مخصوصه سندن ؛ ایکنجیدی ایسه ینه ذکای بشرک اوزرینه تأثیر ایتمکده اولدینی ماده ایله ینلرندهکی مناسباتدن تحصیل ایدن نتایجدن عبارتدر .

دیمک که اولکبیر علم منطقک (منطق نظری - Logique théorique) یاخود (منطق مطلق Logique formelle) دنیان قسم مجردینک ، ایکنجیلر ایسه منطق تطبیقی Logique appliquée (یاخود (اصولیات (Methodologie) [۱] ناملی قسم دیکرینک موضوعلری تشکیلی ایدیورلر . فلسفه علوم و فنونه ک زیاده تعلق ایدن بو علم - اصولیات - علوم تعیین و تحدید ایتمکه برابر حائر اولدینی اهمیت نظریه دن بشقه بر طاقم فوائد علمییه تولید ، و بصورتله منطق مطلقک بشون حقایق اساسیه سنی بالفعل اجمال و ارائه ایلر .

[۱] بوکونلرده بعض معلملر بوکله بی (علم مناهج) دیه ترجمه ایدیورلر . بونک سببی عام کلامه دائر اولان علم اصول ایله بر التباس ظهورینی منع ایتمکدر . فقط بز (اصولیات) کله سنی احداث ایدرک هم بو التباسک اوکنی ابور همده اساساً سنازده مستعمل برکله ایله مقصدی حاصل ایدیورز .

فی الحقیقه بو علمك احاطه ایتدیكى بالجمله قوانین، قوانین اساسیه تفكرله بر اصول عمومی
تحتنده تركب ایدن و هر علمه تطبیقی قابل اولان بر طاقم قواعد نسبیهدن بشقه بر شی دكلدر .

منطق مطلق

بمختمزه سر نامه اتخاذ اولان اشبو تعبیردن مقصد ایضاح ایدیله جك اولان حادثات منطقیه نك
زده حصوله كتیره جكي وقوفك مدهسندن یعنی حقنده بر طاقم قوانین الده ایدلك ایسته نیلن
مواددن قطع نظرله یالكز تفكره عائد اسلردن عبارت اولسیدر .

هر علم بر نتیجه تصدیق اولدیغی كبی هر تصدیق و تصورده بر تصور فكريدن تحدث ایدر .

ادراك، تصور، تصدیق : ایسته ذكانك اوج عمل اساسیسی !

بونلر بو اعمال ثلثه ذكا، اس تناقض دنیلن بر قانون مهمك تحت تابعیتند جريان ایدر .
تفكر اتمزده ظهوره كله جك اولان غایت كوچك بر تناقض اونك بسبتون خطا آلود اولدیغی
اشعار ایتدیكى كبی بر دیگرى طرفندن واقع اوله جق بر اعتراض اوزیرینه بوضورتله میدان قونان
ایكى مباین ادعادن برینك ترویجی ایچون بیوك بر مجبوریات حاصل اولوركه بونلردن برینك زده
بر قناعت تولید ایتیش اوله جفی بدیهیدر . فقط شوراسی ده واردر كه تناقض هر حالده قابل ادراك
بر حالده اوله ماز . مثلاً مبهم بر فكرك یاكلش بر تعقلك مستوریت ظاهریه سی آلشنده غائب اولور
کیدر . ایسته او زمان منطق مطلق قواعدینك لزوم و اهیتی میدان نبوته واصل اولور .

هر كسك فكرنده بر منطق طبیعی واردر . بو طبیعی منطق بر ذكای عالییه مالك اولانلرجه
نقددر مهم ایسه اولیانلر نزدنده اوقدر عادی و اهمیتسزدر . كرك اشكال حقایقی و كركسه
صور خطیاطی ادراك و تصور ایتك، دوضرولرینی محافظه ویا ككشلقریله محاربه ایتك ایچون اك
جدی بر مدافع، بر محافظ حقیقت عد اولنه بیلیر .

مكر واصطلاحاتك وسعت وادراكی

فكر بر عملیه دماغیه دركه روح اونكله اشیای مختلفه بیننده کی اوصاف و طبایعی ادراك

و احاطه ایلر .

فقط بعضاً ذکاوت انجق بر مالزمت تفکر در عبارت اولان حسن تصویره استناداً واسطه مقایسه ایله اشیا بیننده کی مشابهتی کشف و واسطه تجرید ایله ده اختلافی اهل ایدرک بر فکر متحول تشکیل ایده بیلیمی بوداژده دن بستیون خار جدر .

اشیای منفرده نك مختلف زمان و مکانده ساحه تفکر مزده حصوله کتیره جکی مختلف شکللرک تکررات بی نهایتی بالاخره کسب و حدت ایدر . بر کله بر اسم مشترک ؛ عائد اولدینی شی حقیقده بر فکر حاصل ایده بیلیر .

ایشته کندی افاده سی ایچنده اکلاشلمش فکر بر اصطلاحادر .

اشیای حقیقیه و افعال مکنونه نك هیئت مجموعه سنك بر اصطلاحده جمی او فکرک توسیعندن عبارتدر . مثلاً (ماضی ده آتار) برینه ماضی بی حذف ایدرک یالکز (آتار) دیرسهك آت فکرینی زمانه نظراً توسیع ایتش اولورز . بر فکرک ادرا کنه کلنجه اوده اشیا ده مشهودیمز اولان طبایع عمومیه نك ایضاحندن بشقه برشی دکلدر . مثلاً (آت - درت آیاقلی و اهلی بر حیواندر) عبارده سنده آت مخصوص صفتلرک ذکر کی .

یعنی بر فکرک ادراکی، آتی تشکیل ایدن هیئت مجموعه معلوماتک تصدیق و ادراک اولمنه وابسته در .

بر ماده ده ادراکی قابل اولان طبایع بالذات کندیسنه عائد اولورسه فکر حقیقیدر . عکسی حالده یا کلش اولور . و بو یا کلشلق ادرا کده کی سرعت و بطاقت درجه سنده کسب وضوح ایلرکه بوده حقیقته اولان مبیانندن ایلری کلیر .

اگر فکر کندینی توسیع ایدن مواد بیننده کی عمومی و حقیقی طبایعدن انجق بر کوچك قسمی حائر اولور ایسه او زمان پك ناقص و غیر مکمل بر حالده بولنور . بونی هر زمان تجریده ایده بیلیرز . مثلاً (اعداد) ی، اشکال هندسیه بی طائیزسه ق اوصاف خارجیه اشیا حقیقده یالکز باشمزه هیچ بر تصورده بولنه مایز . عالمک جاهلک فرقی ده ایشته بو نقطه ده تظاهرایدر . اولکی سنك موضوع بحث اولان شی ادرا کده کی سرعتی دماغنده منقوش بولنان قوانین مختلفه طبیعیه بی او فکرک توسیعی بولنده استعمال ایده بیلیمسندن، ایکنجی سنك حماقتی ایسه بوکی معلومات دماغیندن محرومیتندن ایلری کلیر .

او حالده بر عالم یا علوم و فنونده کسب ایتش اولدینی ترقیات مرتبه سنده مدرک سنی تقویه ایده بیلیمشدر .

ایشته یوقاریده کی (هرکسک فکرنده بر منطق طبیعی واردر الح . . .) جمله لرینک حقیقتی ا بونون بو معلومات خلاصه ایدیلیرسه اکلشیلیر که حقیقده وقوف کافی به مالک بولندیغمز موادک زده حصوله کلان (فکر) ی واضح و منفرد، عکس حالده خفی و مختلط اولور .

مثلاً : مسرت، کدر، صوت، رنگ و دهها بر چوق شیلرک تفکری ذکای متوسط صاحبزبانه کوره پک براق اولدینی حالدہ استعداد؛ دها (genie)، شعر کبیلر غیر صاف و مظلوم در .
برده فکر، حاوی اولدینی مادهی تمامیه احاطه ایدوب ایتدیکنه نظراً تام و یا ناقص اسملرینی آلیز . مثلاً بر مهندسک دائره ویا کره حقنده کی فکری : بر فکر تام اولدینی حالدہ هندسه بیلمین بر آدمک کی هر حالدہ ناقص اولور .

مع مافیه بر انسان نه قدر عالم اولورسه اولسون افکار ناقصه سی افکار تامه سنه غلبه ایدر . بو طبیعی در . اگر بونک عکسی التماس ایدیلور ، یعنی افکار تامه نك افکار ناقصه غالیته ادعایه جالیشیلیر ایسه او زمان وادی تفکر بستیون دکشهرک هیچ بر فکر تامه دسترس اولنهمیه چنی و بوتون مندرجات ذهنیه مزک بر قاریشقلق و مظلیمیت کسب ایده چی بدیهیدر .

تعریف

هرهائیکی بر ماده حقنده افکار مرئی خفا و نقصانیدن قورناره رق وضوع و مکملیه ایصال ایدن دعوای منطقیه « تعریف » اطلاق اولنور . تعریف یا بر کله نك ایضاحندن و یا اشیاده کی طبایعک افهامندن عبارت اوله بیلیر . بونک ایچون منطقیون ایکی نوع تعریف آیرمشلردر . واقعا بر فکرک ایضاح ایتدیکی ماده نك تحلیل و تدقیقنه کیریشلمکسزین اونی افاده ایدم جک کله و ایضاح حقنده مبهمیت و خطادن بر طریق مجمل تقید واسطه سیله احتراز ایدیله بیلیر . فقط کلماتک تعریفاتی عین زمانده ارائه ایتدکلی اشیانک ده تعریفاتی دیمک اولاجقندن بو بابده تحریات عمیقیه لزوم واردر .

بر عبارمک تعریف حکمنی الابیلیمی ایچون مبتدا طرفندن میدانه قونولان فکرک درجات مختلفه تعییندن کچهرک قابل ادراک بر حاله کلمی مشروطدر .

مثلاً (قوش حیوانات فقریه نك تناسلی تیضی جهاز دورانی مضاعف و منتظم ، دمی خار وجلدی توپلرله مستور ، اطراف قدامیه سی قناد حالنده بولسان قسمنددر .) دیدیکمزده بو تعریف تام واصلی اولور . یعنی بوجهله ایله قطعاً بشقه برشی خاطره کلمدیکی کبی قوش دخی عمومیت نقطه نظرندن تعریف ایدلش اولور . چونکه بونلر قوشک اوصاف اصلیه سیدر . برده اوصاف ظاهره اولورکه او زمان اونلری جمع ایدن تعریفه (تعریف ظاهری) تسمیه اولنور . مثلاً بیوککک کوچککک برر وصف ظاهریدر . او حالدہ یوقاریده کی تعریفمز بر قارنالی حاوی اولدینی کبی بر سینک قوشنی دخی حازدر .

تعریف ناقصه بر مثال کتیرمک لازم کلیرسه فقریه نک تناسلی تبیضی و دوران مضاعفه مالک، آباق یارمقلری بر دری ایله یکدیگره بیتیشیک اولان قسمندن در؛ عباره سنی کوستره بیلیرز. چونکه بو عباره قوشلره دکل بر بالخاصه اوردک جنسنه شامل اولیور. اک صوکره کی قیددن ده صرف نظرله یالکز (قوش بر حیوان فقیردر) دیننه جک اولسه واقعا جمله ینه دوغرودر. فقط ده اعمومی بر طرز کسب ایش اولور. بر پایاغانله برابر براوکوزی بر قوربغه یی ده درخاطر ایتدیرر. تعریفله ده زیاده قوت و برمک ایچون فرانسرلر منطقه یوقاریده کی کبی اولا متصفی صوکره اوصافی دکل بالعکس اولا اوصافی سویله دکلن صوکره اونک صاحبی ذکر ایدرلر. (حیوان عاقل انساندر — L'animal raisonnable est l'homme) کی که بزده بوفکرک (انسان بر حیوان عاقلدر) شکلنده افاده سی دخی عین قوتله ایراد ایدلش اولور.

تقسیم

افکارک ادراکاتی و وسقلری یعنی کندیلرنده بولنان تعمیم خاصه سی ایله معکوساً متناسب بر حالده بولنور. ادراکی مشکل اولان بر فکرک وسعی یعنی ساحه تعمیمی پک واسع اولدینی حالده وسعی آز اولنلرک ادراکی ده پک قولای و بسیط اولور. بو بر قانون منطقی درکه (بر فکرک وسعت و ادراکی یکدیگرینک عکسنه بر وضعنده بولنورلر) طرزنده افاده اولنه بیلور. اگر فکرلر بیتنده بعضی عمومی مشابهلر بولنورسه اولنلرک سهولتله ادراکاری ایچون ترتیب و تصنیف ایدملری اقتضا ایدر. مثلاً ساحه احاطه سی ده اکنیش اولان بر فکر کندیلندن آشاغی درجه ده بولنان دیگر افکاری سینئه وسعته آلدینی کبی بوایکنجی فکرده دیگرلرینه بویله بر موقع تدارک ایده بیله جک بر وضعیتده اولمق اوزره ترتیب ایدیلرلرکه بولنردن نسبتاً برنجی قسمنه (جنس — *esqée*) ایکنجیسنه ایسه (نوع *genre*) تعبیر اولنور. مثلاً مستطیل فکری بر ذواربعه الاضلاعه نظراً نوع تشکیل ایتدیکی کبی ذواربعه الاضلاعده مستطیله نظراً جنس حالنده بولنش اولور. کذلک حیوانک ساحه تفکر مزده حصوله کتیره جکی اهتزازات ادراکیه (فقریه) تعبیرینک انضمامیه تحصیل ایده نه نظراً ده اعمومی اولدیلندن جنس نامیه یاد اولنور. بوراده نوعی تشکیل ایدن حیوانات فقریه قسمی ده کندندن ده اآز بر وسعته بر احاطه یه مالک اولان (حیوانات ثدیه) یه نسبتله طبیعی بر جنس حالنده بولنیور دیمکدر. ایشته علم منطقه یه تقسیم، هر جنسک حائر اولدینی انواعی اونک ساحه توسعنه جمع ایله تفکراتمزه بر انتظام ویرمکدن عبارتدر. بوجهتی بر آآز ده اایضاح ایده لم: (مابعدی وار)